

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

№ 129. СУБОТА, 15. ЛИСТОПАДА 1924. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, NOVEMBER 15th, 1924. No. 129. VOL. VI.

Стрільщина між послами в мексиканському парламенті

ОДИН ПОСЛІ ПОМЕР ВІД РАН, А ДРУГИЙ РАНЕНИЙ ПРАВДОПОДІБНО ТАКОЖ НЕ ВИЙДЕ.

Боротьба велася між сторонами посла Луїса Моронеса, відомого робітничого провідника, а приятелями посла Жозе Санчеса.

МІСТО МЕКСИКО, 13. листопада. — В мексиканському парламенті прийшло вчора до бійки і стрільщини між послами.

Боротьба велася між сторонами посла Луїса Моронеса і приятелями посла Жозе Санчеса. Посла Моронеса є визначним робітничим провідником. Під час боротьби дано около 200 вистрілів.

Посла Леопольдо Гуереро зівстав ранений і опісля від ран помер. Також не надіється, що буде жити посол Моронес, який був ранений під час стрільщини.

Боротьба розпочалася на ко-

ридорі, а опісля перенеслася на вулицю.

ВИТАЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА КАЛЕСА.

МІСТО МЕКСИКО, 12. листопада. — Нововибраний президент Калес прибав вчора до Места Мексика і його привітали ентузіастично тисячі людей, між котрими були представники президента Обрегона, комітет офіцерів армії і численні представники робітництва. Від часу прибуття Калеса до порту Тампіко, його подорож до столиці є одною тріумфальною процесією.

НЕ ДІСТАЛИ ВОЄННОГО КОРАБЛЯ ДЛЯ ЗДАВЛЕННЯ СТРАЙКУ.

СТ. ДЖАН'С, Ньюфаундленд, 13. листопада. — Правительством вивіщено просьби корабельних компаній, які домагалися, щоб для здавлення страйку докових робітників було післано британський військовий корабель.

Страйк, який розпочався тиждень тому назад, заставою в тутешній пристані всю працю.

Страйкуючі робітники почали проганяти поліцію, що прибавала для охорони страйколомів, і компанії звернулися до правительства о поміч.

Відмовляючи просьбі корабельним компаніям, правительство держалося того погляду, що положення не є ще так грізне, щоб аж треба було кликати на поміч військовий корабель.

МОНТРЕАЛ, 11. листопада. — Екзекутивний комітет міста Монтреалу рішив вчора на своїм спеціальним мітингу не супендувати шефа поліції Бельанжера з його становиска, і правдоподібно в цій справі не буде підприято ніяких кроків до часу, поки не закінчиться інвестація поліції.

СТРАЙК НА ПІДЗЕМНИХ І ВОЗДУШНИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 12. листопада. — Страйк на берлінських собевах і елевейторах (підземних і воздушних залізницях) продовжався сьогодні і тисячі людей мусіли йти пішки до своїх офісів і фабрик. Міські старосвіцькі трамваї не змогли перевезти багато людей.

Воздушна залізнична компанія хотіла добитися від поліції дозволу на уживання страйколомів, однак її відмовлено, бо мусіли принести вимагають аправних робітників.

Робітники, які вийшли на

страйк вчора, домагаються більшої платні.

Управа підземних і воздушних залізниць загрозила, що відправить всіх робітників, які не повернули нині до праці.

БУВ. РОСІЙСЬКИЙ КНЯЗЬ ДІСТАВ ТРИ РОКИ.

БЕРЛІН, 10. листопада. — Берлінський суд засудив бувшого російського князя Александра Трубецького на три роки в'язниці за рабування пасажирів в спальних вагонах на німецьких поспішних потягах.

ПЛЯНУЮТЬ ВОЗДУШНУ ПОДОРОЖ МІЖ ПАРИЖОМ І МОСКВОЮ.

МОСКВА, 13. листопада. — Виготовляються плани для безпосереднього воздушного перевозу пасажирів між Москвою і Парижем.

Регулярні перелети два рази на тиждень розпочнуться між обома містами вчасно весною, 1,500 миль дороги буде зроблено протягом 19 годин. Аеро-

плани будуть везти по вісім пасажирів кожний. Теперішня подорож залізницею між Москвою і Парижем триває близько п'ять днів.

Товариші! Не забувайте про поміч "Українським Робітничим Вістям"!

НА ВОЛИНІ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ 4 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

ЛЬВІВ, 23. жовтня. — Окружний суд в Рівному, на Волині, засудив вчора на кару смерті чотирох українських селян, обвинувачених о напад на маєток Острогелана.

Арештовані селяне належать до тих, яких поліція арештує тепер цілими гуртами ніби-то за участь в "бандитських" наскоках.

Львів. — Польські газети доносять, що засуджені в не-

давньому львівському процесі комуністи Грінберг і Верфель, які по зложенню кавці відповідали з вільної стови, втікли зі Львова а може й з Польщі.

Жидівське свято "судний день" використали жидівські комуністи в Варшаві для анти-релігійних маніфестацій. Вони видали спеціальну єднорівню, яку масово кольтортували по місті, передовсім коло синагог.

ЗАСУД РЕДАКТОРА НІМЕЦЬКОГО КОМУНІСТИЧНОГО ОРГАНУ.

БЕРЛІН, 10. листопада. — Найвищий федеральний суд в Ляйпцигу засудив редактора комуністичного органу "Роте Фане", Фріца Апельта, на один рік в'язниці і на заплатавання карі в сумі 100 золотих марок.

Апельт був признаний винним за порушення закону про охорону німецької республіки. Закон цей він порушив поміщенням в "Роте Фане" статті, які мали на цілі підкопати німецьке правительство.

Між обтяжувачим матеріялом, яким послугувався суддя на розсправі, був між иншим

вірш давно помершого німецького поета Гайне. Суддя додачував в Гайне сучасного комуніста. Аж підсудний Апельт вняв судді, хто такий Гайне та коли він помер.

ВИБЕРУТЬ НОВИЙ УРЯД В АВСТРІІ.

ВІДЕНЬ, 10. листопада. — На день 11. листопада скликається парламент, який має назначити нове министерство на місце кабінету Ігнаца Зайпфа, що зрезигнував в наслідок генерального страйку залізничників.

ЗАСУДЖЕНИЙ НА СМЕРТЬ ЗА ЗАМАХ НА ЯПОНСЬКОГО РЕГЕНТА.

ТОКІО, Японія, 14. листопада. — Вчора засуджено тут на кару смерті Даісукі Намбу, обвинуваченого о замах на життя князя регента Гірогіта, коли він їхав 17. грудня 1923-р. з цісарської палати до парламенту.

Розсправа проти Намби велася в найвищим суді і публіка була виключена з судової сали.

Намба, узброєний у револьвер, рушив до автомобіля, в котрому їхав князь регент на отворення парламенту, і ви-

стрілював до нього. Куля збила шибу в автомобілю, однак ніхто не був ранений.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОЕТ ДІСТАВ НАГОРОДУ НОБЛЯ.

ШТОКГОЛЬМ, 14. листопада. — Шведська Академія наділила вчора нагородою Нобля польського письменника Владислава Реймонта за його літературний твір. Реймонт є одним із останньої школи польських поетів.

ВИКРИЛИ ЗАГОВІР НА ЖИТТЯ УГОРСЬКОГО РЕГЕНТА ГОРТІ.

БУДАПЕШТ, 13. листопада. — Поліція викрила новий заговор на життя угорського регента Горті. Заговор викрито саме в час, щоб не допустити до його виконання.

Регента мав убити угорський шляхосар Стефан Кереш, який був вже у в'язниці і втік до Австрії, де піддав під вплив комуністів.

Разом з Керешом арештовано також двох детективів з годового поліційного бюра.

ністична Партия мала 336,000 членів і 311,000 кандидатів. З цього числа 79 проц. членів є в центральній Росії, 13 проц. в Україні, 6 проц. на Кавказі і 2 проц. на Білорусі.

Жінки становлять 10 проц. всего числа членів і кандидатів. Що до соціального угруповання, то 46 проц. членів є робітники а 24 проц. селяне.

ПАРИЖ, 11. листопада. — Американський банкір Дж. П. Морган згодився дати Франції нову позичку в сумі 150 мільонів доларів.

НІМЕЦЬКА МІСЯ ПРИБУЛА ДО МОСКВИ.

МОСКВА, 13. листопада. — Тут прибавла вчора німецька делегація, щоб розпочати переговори в справі заключення торговельного договору з Союзом Радянських Соціалістичних Республік.

ЗАПРОНУВАВ ПРОДАТИ "ЛУЧІ СМЕРТІ".

ВАШІНГТОН, 13. листопада. — Едвін Р. Скат, винахідник з Сен Френсиско, оповістив тут вчора після конференції з президентом Куліджом, що він запропонував президентові свої "лучі смерті" за суму 250 тисяч доларів.

Скат каже, що його "лучі смерті" можуть вбивати на віддалі одної і пів милі.

СТАТИСТИКА ФАШІСТСЬКОГО ТЕРОРУ.

РИМ. — Партия реформістів видала брошуру з перечисленням фашистських насильств за час від убійства соціалістичного посла Маттеоті до кінця вересня ц. р.

За цей період було 172 випадки побиття і 46 розгромів примічень. Убито 16 людей і 36 тяжко ранено.

Опозиційні ліберальні газети удіяють много місця фашистському теророві в Маліне-ло, де робітничє населення до цієї пори не мириться з фашизмом.

ЧИСЛО ГОЛОСІВ КУЛІДЖА ЗНАЧНО МЕНШЕ.

Американські газети приносять відомість, що неповне обчислення голосів під час виборів в Злучених Державах виказує, що республіканський кандидат на президента Кулідж дістав 13,303,118 голосів, демократичний кандидат Дейвіс 7,976,172 гол., а прогресивний або незалежний кандидат Ла Фолет 3,847,959 голосів.

Хоч ці цифри є неповні, все-таки вони показують, що президент Кулідж не дістав так багато голосів, як подавала в перших днях по виборах буржуазна преса.

ШАПОВАЛ ВИСТУПИВ З ПАРТІІ ЕС-ЕРІВ.

Закордонний комітет української партії соціалістів-революціонерів повідомляє, що Микита Шаповал, який разом з Винниченком редагував "Нову Україну", перестав бути членом партії.

УВАГА!

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ К.П.К. У ВІННІПЕГУ.

Всіх членів і прихильників Комуністичної Партії Канади у Вінніпегу закликається прийти в суботу, 15. листопада ц. р. зараз після обіду до Українського Робітничого Дому, допомогти рознести виборчий маніфест. Виборчий Комітет.

ВИСУВАЮТЬ КАНДИДАТУРУ ЛУІСА НА СЕКРЕТАРЯ ПРАЦІ.

Республіканці сподіються, що Луїс зможе ліпше держати робітників на гачку капіталістів, як це робив бувший секретар праці Дейвіс.

ВАШІНГТОН, 13. листопада.

— З Білого Дому повідомляють, що секретар праці Дейвіс повідомив президента Куліджа, що не бажає оставати в кабінеті після 4. марта 1925 р. Сповідуючи про уступлення Дейвіса, в Білому Домі не кажуть, хто буде слідуючим секретарем праці. Однак ходять погослови, що той уряд займе Джан Л. Луїс, президент "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка".

Під час виборчої кампанії Луїс працював потайки серед членів своєї юні, щоб не допустити їх в табор Ла Фолета. Тепер, в засаду за це, сподіються назначення його секретарем праці.

Дорадники президента будуть настоювати на назначення Луїса ще й тому, що він зможе впливати на організацію робітництва, аби воно не дучилося в будучности з кандидатом демократичної або третьої партії. Такої служби для республіканської партії не міг ніколи висвідчити Дейвіс, який в останніх роках не мав ніякого зв'язку зі зорганізованим робітництвом, хоч в молодих своїх роках працював в сталінних в Пітсбургу.

РОБІНСОН ЗАСТУПНИКОМ СЕКРЕТАРЯ МАРИНАРКИ.

ВАШІНГТОН, 13. листопада. — Тодор Доуглес Робінсон, секретар покійного президента Рузвелта, зівстав іменованим заступником секретаря маринарки на місце свого кузіна Тюдора Рузвелта, що зрезигнував був в жовтні, щоб бути республіканським кандидатом на губернатора стейту Нью Йорк.

ПЕРША РІЧНИЦЯ ЧЕРВОНОГО СЕЛЯНСЬКОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

До президії Міжнародної Селянської Ради входить від Радянської України селянин Г. Одинець.

МОСКВА. — Рік роботи Міжнародної Селянської Ради дав добрі результати.

В Радянському Союзі до Ради приступили Сельсоюз з 3 мільонами членів, "Сільський Господар" з 500,000 членів і Середньо-азійський союз бідноти і селянства з 300,000 членів.

В Німеччині приступило до Ради "Трудове об'єднання селян-орендаторів та переселенців", в Югославії — хорватська селянська республіканська партия з 2 мільонами членів.

Крім того до Селянського Інтернаціоналу приступили Се-

лянська Ліга в Мексику, фармерська прогресивна партия в Північній Америці, Селянський Союз у Франції, Селянська Федерація в Італії та інші. Червоний Селянський Інтернаціонал ставить собі за завдання захищати інтереси трудящих селянських мас.

До президії Міжнародної Селянської Ради входять: від С.Р.С.Р. — А. П. Смірнов, М. І. Калінін і Г. Зіновев; від України — Г. Одинець; від Польщі — Т. Домбаль; від Франції — М. Базель; від Німеччини — Р. Бірд; від Америки — У. Галва; від Індо-Китаю — Нгуен-Ай-Квак.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ГОТОВА ПРОГНАТИ ТУРКІВ З МОЗУЛЯ.

ЛОНДОН, 14. листопада. — Сподіються, що Турки відтянуть своє військо з Мозуля на підставі інструкцій Ліги Націй, однак дотепер нема ознак, щоб вони думали це робити.

Бритійське правительство рішило зачекати ще пару днів, однак коли за той час Турки не виконають постанови Ліги, то Бритійці є готові підприяти негайно найбільш рішучі кроки.

ВИСТУП АНГЛІЙСЬКИХ ФАШІСТІВ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН, 10. листопада. — Перший раз виступили тут вчора публічно англійські фашисти під проводом свого лідера

генерала Блекені. На Трафалгарській площі генерал Блекені вголосив промову, в якій заявився за недопущенням до Англії чужинців, котрі на його думку причиняються лише до збільшення безробіття та до поширення комунізму.

В своїй промові ген. Блекені домагався також, щоб правительство внесло в парламенті законопроект про строгу заборону агітувати проти держави.

Фашисти зібралися були на Трафалгарській площі, щоб не допустити до можливої демонстрації комуністів.

2,000 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ДЛЯ "УКР. РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ" В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

UKRAINSKI ROBITNICHI VISTI

Газета для робочого людю — виходить три рази на тижень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фермерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро-зі вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ДРУТЬ НА ДВА ФРОНТИ.

Оце недавно читали ми в буржуазній пресі заяви вуглевих баронів Альберти та Східної Британії Колумбії, що до зниження заробітної плати майнерів їх заставляє неминуча konieczність. Зисків, мовляв, нема і втрачати їх не хочеться.

Що це була звичайнісінька собі брехня, про це добре знали майнери і винауауали її рахунками. Коли-ж такі власники копалень відомо перемогли майнерів і примусили їх прийняти знижку плати, то пішла поголоска, будь-то би вуголь таншій буде.

І так не сталося. Ціни на вуголь осталися ті самі, а все що власники копалень урвали з заробітної плати майнерів, осталися їм як додатковий зиск до того, що вони звичайно відшукують з майнерської праці.

У Вінніпегу на днях виявилось, який прекрасний організаційний спосіб мають всі вугольні павки, починаючи від власників копалень а кінчаючи роздрібними продавцями вугля, на відшукання зисків для себе.

Як відомо, всі суспільні павки, що живуть коштом праці трудових мас, добре організовані. Організовані також і гуртові та роздрібні продавці вугля у Вінніпегу та західних провінціях Канади взагалі. У Вінніпегу існує організація роздрібних продавців вугля, що зветься Вінніпег Кол Ділерс Асоціяейшн. Між цією організацією, гуртовими продавцями вугля і власниками вуглевих копалень на заході є угода, що до вдержування ціни на вуголь. І держить ця тельса спілка ціни на вуголь такі, що заробляє трохи більше чим багато.

Про це, як дїя спілка галапасів виписує з одного боку майнерів а з другого покупців вугля, викрили незалежним продавцями вугля у Вінніпегу. Іх не багато, бо серед буржуазії П "скебів" взагалі дуже мало. Але знайшлось щось шістьох продавців, що не захотіли вступити до організації продавців вугля і по-пробували продавати вуголь по дешевшій ціні, чим інші (організовані). Тільки-ж їм це не вдалося, бо організований апарат продавців вугля і власників копалень відмовився служити їм і давати вуголь.

Стриваючись з такими непорозуміннями перешкодами, ці незалежні продавці віддалися до уряду з оскарженням на агадану організацію вуглевих продавців і власників копалень, що вони зробили протизаконну амову для втримування високих ціни на вуголь, та зажадали інвестиції.

В своїх звиняннях перед назначеним правительством комісіонером Д. Кемпбелом представник групи незалежних продавців вугля А. Б. Годсон доказав, що, наприклад, одна тона вугля Дромгелер контує продавців з доставкою до Вінніпегу всего \$9.40, а з доставкою до мешкання покупця, пересічно \$10.20. Продавці вугля продають вуголь Дромгелер по \$13.00 за тону, під час, коли, на думку Годсона, можна продавати по \$11.00 і мати 80 цт. знеку від кожної тони, що становить досить гарний зарібок. Він обчислює, що продавці вугля в самім Вінніпегу грабують у покупців від \$300,000 до \$500,000 річно більше зиску, чим їм належиться.

Так то буржуазні дурни обдирають працюючі маси на два боки: дурить при праці, відираючи як найбільше додаткової вартості, тоб-то виписуючи працюючих яко мога більше, дурить і при збуті-продажі товарів, вимагаючи як найбільшої ціни за них. Та це, як трапиться між ними хто-небудь, що не хоче стільки дурти, то вони такого збоикотують і не будуть держати між собою. А робити так вони можуть тому, що добре організовані, свідомі своїх грабничницьких інтересів і тримаються єдності, без огляду на расу, народність чи релігію.

Робітники і фермери! Пора і нам так сильно з'організуватися для захисту перед всіма буржуазними дурнями, неробами-галапасами. Пора і нам об'єднати свої сили та не допустити, щоб між нами були такі, що дали-б цим галапасам використувати свою працю.

Скоріше до праці, до організації і освіти, товариші робітники і фермери. Тісніше злучімо свої ради, щоб жвавішою боротьбою покласти кінець випискувачам і випискові.

УСПІХ КОМУНІСТІВ В ЕДМОНТОНІ.

Як відомо, в Едмонтоні відбулися доповнюючі вибори одного посада до провінціального парламенту, під час яких Миська Центральна Рада Альбертійської Секції Канадійської Партії Праці мала свого кандидата, комуніста т. Г. М. Бартоломю. В тих виборах, як вже було подано в нашому часописі, вишш послод кандидат ліберальної партії. Але вибору його не можна назвати подобою, бо властиво він тільки зберіг, і то з тяжким трудом, посальське місце, яке й попередно було в посіданню буржуазії.

Натомісць з подрібних цікавих звітів, одержаних з Едмонтону, довідуюся, що робітничого того міста незвичайно вдоволене здобутками, які воно осягнуло під час цих виборів. Правда, робітники не вибрали свого кандидата послоя, але вибори дали їм деякі наслідки, не менше важкі чим сам бажаний вибір, які матимуть свій вплив на майбутнє робітничого руху не тільки в Едмонтоні, але й поза ним.

По перше, тов. Бартоломю отримав 4,200 перших голосів а обидва буржуазні кандидати — консервативний і ліберальний мало що більше від нього. По друге, це перший раз в історії робітничого руху, не тільки в Едмонтоні, але й у цілій Західній Канаді, всі групи робітничі, об'єднані в Канадійській Партії Праці, стали разом єдиним фронтом проти стьаленців буржуазних партій — консервативної і ліберальної до боротьби, що велася по чисто класовій лінії. По третє, всі ворожі спроби з позов робітничих радів і внутрі їх робити робітничу єдність не вдалися, тільки закріпили звязки радового робітництва, що на майбутнє матиме велике значіння.

Даремно намагалися навамі саати буржуазних партій, буржуазна преса і реакційні провідники трейд-уній роз'єднати робітників, залякуючи їх тим, що т. Бартоломю комуніст,

"сповнячий приказ Москви". Власне ж ми вони тільки допомагають робітникам зрозуміти, що Комуністична Партія ніроо служить інтересам робітничої класи, коли дає, щоб гуртувати в одну силу роз'єднані робітничі групи, різні організації та вести боротьбу не між собою, але проти капіталізму.

В цьому, безперечно, заслуга розумної тактики Комуністичної Партії. Вона зробила під час цих виборів великий успіх, створивши єдиний фронт робітництва Едмонтону і випровадивши його на чисте поле класової боротьби. Кількадесят мітінгів, що відбулися за час передвиборчої кампанії й відповідна передвиборча література допомогли значно поширити класову свідомість серед тамошнього робітництва. Тамошня частина Канадійської Партії Праці випшла з цих виборів скіпшено не тільки тіснішим звязком робітників всіх угруповань, але й кращим розумінням значіння класової боротьби.

Едмонтонський локаль Комуністичної Партії, що включає й товаришів організованих в українській відділі, вповні заслугоує на признання за його енергійну працю, яка поставила Комуністичну Партію вперед тамошнього робітничого руху.

КОРОТКО, ВИРАЗНО, ЯСНО.

Жиемо ми в Америці, в країні найбільш розвиненої техніки і індустрії, де все вираховано, виміряно, удосконалено. "Час — гроші" — хто з нас не знає цього кличка?

Хвилюю чи дві спізнався на роботу — і вже перед тобою зачинені двері фабрики. Маєш годинник у фабриці, на якому сам собі вибиваєш години, бо компанія не хоче для цього тримати платного чоловіка. Стророж фабрики мусять сам себе реєструвати і то точно.

Цего досягла капіталістична система в Америці і в цім успіх і розвитку. К клич: досягти якнайбільшої скількості продукції, при якнайменшій затраті часу і коштів. І цей клич переводить тепер в життя в Радянському Союзі.

Ми, українські робітники, що жиемо в серці цієї американо-капіталістичної системи, повинні б вже з'єднати, переняти нею у своїй організації праці. Раз ми навчилися після цієї системи служити панам випискувачам, навчимося служити після неї самі собі.

Коли вже не на 100 процент, то хоч на половину, на 50 процент.

А чи робимо ми це? Кожний з нас, товаришу мичу, дайте відповідь самі собі на це питання.

Якщо ви є членом робітничої організації, то чи точно виконюєте організаційні обовязки? Візьмім перше: членські збори — чи приходите ви на них точно кожний раз і в призначений час?

Не приходите. А коли приходите, то мало то приходите на час. Більшість приходять обовязково пів години пізніше, як збори були проголошені, мовляв, там лічнеться і без мене. А переважно збори відбуваються при половині членства. Це що до загального членства.

А загляньмо до деяких зарядів: вже ціло пів години проминуло часу більше, на який збори були скликані, а заряд востузється ще зі справозданням, програми зборів ще не виготовили і на-решті перед збори прийшов такий неприготований. І замість дати точний, ясний звіт з того що зроблено, та про-дложити програму роботи на найближчий час, заряд мисться, секретар списає вину на голову, голова на секретаря, а всі разом на "брак часу". А в наслідок цього на слідууючі збори прийде ще менше число членів.

А як секретарі виконюють свою роботу зглядом звязку з центральними зарядами та з газетою? Осє вже близько два місяці тому назад, як Екском Т.У.Р.-Ф.Д. просив через газету, щоб секретарі надіслали до него відомости про те, чи є в їх місцевості зорганізовані відділи СУРМ. Відповідь дала тільки одна місцевість — Транско-на. Сказати-б, що в інших місцевостях нема цих зорганізованих відділів СУРМ — так ні. З дописів бачимо, що є поорганізовані, навіть сходяться, відбувають лекції, часами грають представлення, але до головного заряду не дадуть ні одного звіту.

Так само і з ріжними звітами до газети. Поручити відділі секретареві чи котрому небудь з членів написати до газети звіт про роботу в товаристві, чи оголошення про якусь роботу в найближчому часі, а той відкладає з дня на день і як задавнить, тоді наскоро якне-

будь найше і просить: "Товариші помістїть якнайскорше, бо мені поручено це зробити, але я спізнався, з браку часу, а мене вже тут питають чому не поміщено".

Один товариш присилає допис про представлення і каже: "Я писав вам оголошення на це представлення, але ви чомусь не помістили, то помістїть хоч рецензію". Не помістїли, товаришу, оголошення тому, що воно запізно прийшло. Що за користь містити оголошення, коли поки газета дїде до вашої місцевості, то й представлення буде вже відо-грано. Треба пам'ятати, що час бере поки лист дїде з далекої місцевості до редакції, потім газета буде друкована аж за пару днів, а відтак ще й газета мусять два-три дні йти до вашої місцевості. Це значить, що оголошення з дальших місцевостей треба посилати щоби найменше хоч два тижні наперед.

Або секретар організації присилає для поміщення поквіттовання жертводавців, але не згадує ані словом на що ті жертви зложені.

Як це не дивно, але молодші організації краще справляються і точніше виконюють свої організаційні обовязки, а от старші занебудують, замисць того, щоб бути взірцем для молодших.

З вище наведеного видно, що навіть в країні найвищої техніки і вирахованості ми не можемо позбутися нашої природної проклятої рутенщини. Всалася вона в нашу плоть і кров і тут не помагають ріжні напівніння, не переконування. Там, де йде мова про насущний кусок хліба, капіталіст зробив з нас точного манекіна, а там, де вимагає від нас точности і активності наша пролетарська свідомість і товариська дисципліна — ми ще неповоротливі, байдужі. Нема у нас гнучкості, тонкої чутливості до того, що доволка нас дїється і як на це ми повинні реагувати.

Може кому дивно, чому в газеті присвячується багато місця Театростудії у Вінніпегу. Тому що вона порушила найбільш печучу справу, проголо-сила війну рутенщині, недбалості, марному витрачуванню часу. Рух — це життя, сказала вона. Активність буде, а ліни-вство і недбалість умертвляє навіть живий організм.

Товариші, створіть при своїх відділах активні групи, які оживлять мертвечину у вашій організації, які зрушили-б з мертвої точки ваші заряди та заставили-б їх виконувати точно свою роботу. Розрахуйте свою роботу в організації на години, як це ви робите в фабриці. Досить звалювати всю вину на брак часу! Коли-б той час умів говорити, то він ска-зав-би нам що иншого. Геть довжезні балачки над пустяками на членських зборах, а більше діла!

Якщо ви любите свою організацію, бажаете, щоб членство її стало зростало, то зробіть її живою, активною, щоб про неї знала і говорива ціла ваша місцевість і околиця. Рух, активність — це життя. Волинське.

ГОЛОДУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ. У Білостоцькій тюрмі голодують політичні в'язні. Вони вимагають поліпшення їхнього тяжкого стану.

3 міжнародного робітничого руху

ЗРІСТ КОМПАРТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.

Комуністична Партія Великої Британії перевила у вересні цього року спеціальну кампанію вербування нових членів. За той місяць здобула вона околу 1,000 нових членів, не зважаючи на завзяті напади на нею ворогів зі всіх сторін. Центральний Комітет Компартії назначив спеціальну комісію для кооперації роботи задля здобування нових членів, іншої політичної освіти і творення фабрично-заводських комуністичних гуртків.

Під час останніх виборів Компартія Великої Британії здобула знову сотні нових членів. Партийний орган "Воркерс Віклі", в якому був поміщений голосний заклик до жовнірів, що допровадив відтак до повалення уряду МекДоналда і до нових виборів, збільшив свою циркуляцію до 100,000 примірників.

ГОЛОСИ НА КОМУНІСТИЧНИХ КАНДИДАТІВ В АНГЛІЇ.

Останнє число лондонського комуністичного часопису "Воркерс Віклі" подає слідууючі неповний список підрахункових голосів комуністичних кандидатів: Сакла т а л л а (в Беттерсі, Норт) 15,096 голосів (вибраний послом); Геде (в Грінкок) 7,590; Др. Донстен (в Бірмінгем) 7,158; Волген (в Бентап Грін) 6,034; Паул (в Росголм, Манчестер) 5,328;

Том Маш (в Нотінгем) 2,605.

Буржуазна преса відзначає несподіваний для ньої великий успіх комуністичних кандидатів.

В НІМЕЧЧИНІ АРЕШТУЮТЬ КОМУНІСТІВ ПЕРЕД ВИБОРАМИ.

Зараз по розв'язанню німецького райстагу, почалася по цілій Німеччині страшна нагінка на комуністів, в цілі стероризованія і спараліжованія акції Комуністичної Партії перед виборами. На всіх буйших комуністичних послах до райстагу видано варанти, так як їх посольська "недоторканість" скінчилася. Кількох із них вже придовлено і посаджено в тюрму. І це дїється в республіці при владі соціял-демократів. Цими методами німецька буржуазія намагається "заспокоїти" своїх робітників, щоб впровадити в життя Досів план закріпощення трудових мас Німеччини.

"КОМІТЕТ АКЦІЙ".

Генеральна Конфедерація Праці та французька Комуністична Партія спільно організували комітет акцій, що звернувся до фрайцузького пролетаріяту з закликом провести шороку кампанію проти плану Доса, війни в Китаї, Мароко та Сирії й проти дорожнечі життя. Гаслами кампанії є також збереження 8-ми годинного дня та єдність профруху.

ВИДОЗВА ФРАНЦУЗЬКОЇ КОМПАРТИ.

Французька Компартія звернулася до англійського пролетаріяту з відозвою, в якій зазначається, що англійські робітники мають ліпшій що до задовольняючих ніби-то наслідків діяльності уряду МекДоналда. Французькі комуністи зазначають, що МекДоналд продовжував політику буржуазії. Солідаризувачись з імперіалістами всіх країн, він прийняв план Доса. На щастя, в самій Партії Праці зростає революційна опозиція. Далі в маніфесті говориться, що ІІ. Інтенационал знаходиться на службі у імперіалізму, якому дає велику допомогу, користуючись з невідомості широких код робітничої класи. Робітничка класа повинна боротись проти плану Доса. Вона повинна вимагати, щоб Партія Праці остаточно порвала звязки з буржуазією й підтримала комуністів.

ПОЛІЦЯ СЛІДКУЄ ЗА БЕЛЬГІЙСЬКИМИ СТРАЙКЕРАМИ.

Як повідомляє "Драпо Руж", із 30. тисяч гірників Борнажу поновило роботу всего 5. тисяч чоловіка. За агітацією комуністів, що закликають робітників продовжувати боротьбу, пильно слідує поліція й прокуратура. Вони за підтримкою буржуазної преси, очевидно, шукають зачіпки, щоб увязнити найактивніших комуністів на час наступної виборчої кампанії.

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

ВІТОС ПРО ПОВСТАННЯ НА "КРЕСАХ".

Бувший прем'єр Вітос в розмові зі співробітником "Ехо Варшавське" зазначив, що становище на "кресах", не дивлячись на так звані кресові реформи, слід вважати за досить серйозне. Уряд Грабського є нездатний втихомирити кресі. Якщо в найближчому часі, сказав Вітос, не вдасться налагодити мирні відносини з населенням країни, то Польща може опинитись без багатьох українських областей.

БІЛ РАБИ — ЖЕРТВИ ПЕЛТЮРИДИ.

Львівські газети повідомляють, що збірники з концентраційних таборів українських селян, мобілізовані Петлюрою під час радянсько-польської війни й силою завезені до Польщі, нині розпорядженням польського уряду обернені в "білих Негрів".

Українські газети в замітках наді заголовком "Волинські білі Негри" пишуть, що інтернованих жовнів направляють до польських маєтків і їх при-

мушують працювати на панів. Для цих жовнів відновлено колишню панщину. В поміщицьких маєтках працює кілька сот інтернованих жовнів. Вони працюють від самого ранку до пізної ночі і не мають ніякого права переїзду, або виїзду, бо не мають ніяких документів.

Становище цих Українців є остільки трагічне, що вони, не зважаючи на велику небезпеку, яка їм загрожує, все-ж таки рішаються тікати з панських маєтків. Втеча ніколи не вдається тому, що "волинські білі Негри" позбавлені всяких документів, їх негайно арештує поліція, заковує в кайдани й відсилає назад до своїх панів.

ЗАКРИТТЯ ПРОФСПЛОК.

На розпорядження прокурора у Білостоці запечатано і закрито профспілки: будівельників, харчовиків, сребляників, металістів, кравців, і текстильщиків. Профспілки закрито за допомогою П.П.С. і Бунда. Закриті профспілки в свій час відмовились користися угодовським політиці Ц.К. профспілок.

ГРАБСКІ ПРО СТАНОВИЩЕ НА КРЕСАХ.

На відкриті сесії союму виступив з доповіддю прем'єр Грабскі, який сказав, що полії на польських окраїнах, на його думку, є справжо серйознішою, аніж звичайний бандітизм. Становище на окраїнах нагадує прикордонні відносини з кількох сот років тому назад. Грабскі натякнув, що давши політику на окраїнах польський уряд вирішив провадити без участі представників національних меншостей у соїмі. Це викликало неодноразові вигуки обурення з лав національних меншостей.

ВАСИЛЬЧУК ПІШОВ НА СЛУЖБУ ДО ШЛЯХТИ.

"Автономіст" Антон Васильчук, посод до польського союму, остаточно порвав з українським клубом і кілька днів назад демонстративно прийшов на бал до президента Войцеховського, де крім нього з представників національних меншостей були тільки члени єврейського кола.

"КРЕШУТЬ КРЕСИ".

(Малий фейлетон.)

Дайте хоч раз за поміщиків "пару теплий слів"...

Не за наших поміщиків, бо в нас їх нема, а коли й є, то сидять вони і з руками, і з ногами в кутку радянської п'ялфорки й широко розвіляють рота, коли "Інтенационал" співаєтья...

За польських поміщиків дайте заступитися... "Цяя крив" їхне діло, виходить...

Помілуйте же, так, ви їхню благородну душу! У такій державі жити, у такій прекрасній державі жити, у такій законній державі жити — і озброює!

І засновуй "комітети самоохорони"...

Що за скандял?! Я ще розумію, коли це в "Совдені", де порядком нікого-ро, де законів нікотрих, де

людей нікотрих, а як не "большевіци", то "бидло" там, звичайно, тяжко порядним людям і жити й дихати...

І бога там нема, і ксьондзи на пси звеліся, і "Єзус" і "матка боска", сказати-би, — під великим сумнівом... Що звідтам путнього чекати?

А то-ж "Ржеч польська" та ще й "Посполіта"...

Конституція є, влада законна є, сойм є, військo хробрє є, орел білий є, офензива є, жандарми є, тюрми є, косьцолів скілько хочеш, ксьондзів скілько не хочеш, бог у порядку, — і отакий скандял...

У Рівнім утворився "Волинський комітет самоохорони"...

Серед поміщикам переполох... Може це палебзичнє серед місцевого населення?

Так навщо-ж тоді польський уряд поміщикам зброю дає? Такі були палкі урядові де-

клярації, що на "кресах" населення тільки й те робить, що Польщу за рідну матір визнає, і раптом на тоб — переполох!

До того, скажу я вам, поміщиків жалко, що плакати хочеться...

Уявіть собі цілу корпорацію солідних людей, державних людей — і всі попередакувані...

Хороша мені картина? Я добре знаю, що з того переляку буває...

І кої це собі проста людина, — то нічого: у копанку вскопий, похлюпавсь і все!

А коли це якийсь маршалок, чи граф, чи князь, чи воевода — і шодня в переляці — помилуйте: можна загинути, виснажившись остаточно... Бо народ делікатний!

"Не модель"...

"Креси крешуть"...

А поміщикам і переполоху вилити нема кому...

Нешасний народ! Тільки-б уже туди, куди й наші, чи що... Остап Вишня. (Харківські "Вісти")

PROVINCIAL LIBRARY

3 НІМЕЦЬКОЇ ВІЗНИЦІ.

Співробітник Виконавчого Комітету Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам тов. Рішард Маркграф осьтак розповідає про свої переживання в німецькій в'язниці.

"У листопаді 1923 року, — каже тов. Маркграф, — я перебував у Горішньому Шлезку. Там заарештовано мене і обвинувачено за злочин, що називається "схинення влади", тобто за те, що я ніби-то організував озброєні "пролетарські організації", а в місті Ратіборі я 9. серпня чіби-то роззброїв загибів поліцаїв. У березні 1924 року мене заарештували в вокзалі в Берліні 6 урядовців і відраділи у вагоні для заарештованих. 14. грудня я їхав до Бреслава в арештантській клітці в один квадратний метр завбільшки, в якій були ще три арештанти.

Із Бреслава я їхав 8 годин до Гайєвіца (Горішній Шлезк), де мене посадили до в'язниці. Мене дали в одну камеру, де було одно ліжко прикріплене до стіни, стіл, стілець і "параша". Вранці давали мені чорний хліб із сурогатом кави, або водянй боршневий суп. На обід давали кашу або біб. У вечорі теж чорний хліб і знов боршневий суп. Тільки раз на тиждень давали 100 грамів м'яса й раз на тиждень да-

вали один оселедець або 50 грамів цукру чи 100 грамів сиру.

Що-дня політичним в'язням дозволялось прохажуватись тільки пів години по одному в подвір'ї в'язниці. У мене був ремазм і я зажадав лікаря. Лікар приписав мені аспірин, а коли я поскаржився на лікаря, то мене покарано тим, що позбавили мене на 8 день літератури та приладдя до писання. Іншим в'язням було ще гірше. У в'язниці не раз були спроби самовбивства.

У Німецькій в'язниці, убивців та інших фотографують. Мене теж хотіли фотографувати, але я не дозволив і за це мене обвинувачували за опір владі. Листів до родини й знайомих не передавали. На мою скаргу про арешт та кепське поводження зі мною не звернено жадної уваги. Я тоді написав головному судді, що я не дозволю, щоб так поводилися зі мною й мене тоді обвинувачували за образу соціал-демократичного поліцейського президента. 3. червня був мій процес, але мені пошастало втекти з самої сади суду до Гіряків, що тоді страйкували, а звідти пробрався до С.Р.С.Р.

У тій-же в'язниці, де я сидів, сидять з липня 1923 року політичні в'язні, яким не предвидено жадного обвинувачення.

ПІД ЗНАКОМ АВТОНОМІЇ

Західно-українська жовто-блакитна невольницька боротьба трохи ожила: виною цьому — де-яка кон'юнктура за міжнародним капіталістичним дилематичним столом.

Остання сесія, так званої "Ліги-Націй", дала деякі підстави сподіватися на поліпшення ситуації: "полівинія" урядів у Франції та (покірного) в Англії воскресило сподівання на те, що "великі держави" змінять відношення до колишньої своєї постанови про віддачу Східної Галичини на цілковиту ласку "культурної й цивілізаторської" польської шляхти. Пішли розмови про український університет для галицьких попівців та адвокатів, спочатку у Кракові, потім у Станіславові, а наарешті і в самім Львові... Воскресли надії, що не самостійницькі, то, принаймні, купо-автономістичні.

Від цього, розуміється, ані трішки не полекшало західно-галицькому селянському робітничові: виглядає на те, навіть, що буде гірше. Українського згодного до української польської шляхти поки що не допускає поживитися разом з новою кровиночною українською селянською, але хто його знає: адже в Польщі зрештою панують міжнародні великі хижакі.

Що може бути з забитим, затурканим своїми й чужими західно-українським селянським можна увити хоч би з такого факту.

Є місто Мостиська в Східній Галичині. В Мостиськах українська інтелігенція проголосила "великий звіт народу" під гаслом боротьби за рідну школу та під прапором "Українського педагогічного товариства". Скликано було загальні збори місцевого відділу того товариства, на які закликано всіх, кого болить справа освіти народу. Прийшло на цей заклик: 4 попи, 6 народних учителів, 8 учителюк (до речі, всі вони в той день приїхали до місячної платню) та 5 диких інтелігентів, що потрапили на збори, бо спинилися в будинку "Народного Дому", де відбувалися збори.

На порядку денному стояла "важлива справа": польська влада скасувала українську "катехизу", тобто посаду викладача "закоу божого" українською мовою. Це викликало "страшне обурення всього українського громадянства", і це обурення висловили 23 західно-українські інтелігенти. Шляхці таки насоліли: вирішено було, що "Українське педагогічне товариство" на вла-

сні кошти утримуватиме "катехиза", місцевого попа, жінка якого до того й сама має посаду в Мостиськах.

Пологодивши цю першорядну справу, збори перейшли далі до "другорядних": як "допомогти селянству", яке не розуміє ваги рідної школи й не дає грошей на її утримання через педагогічне товариство. Вирішено "роствлумачити" селянам важливість допомоги попом та інтелігентам, що скупчилися в товаристві.

Так отується знов сісти на шию селянинові українська міщанська клерикальна інтелігенція, накові-б шляхта згодна ділити з нею владу й запровадити "автономію".

Останні звістки з Польщі показують, що до того саме йде: один з найдіяльніших членів українського національного польського клубу у варшавському союзі, Васильчук, виїхав з клубу, щоб мати вільну руку для провадження "автономії". Поповичі з "Українського педагогічного товариства" готують Васильчукові "роствлумачач" селянам Західної України велику користь "автономії" для "національної справи".

Нехай вони не дивуються, коли галицький хлоп покаже їх разом зі шляхтою.

БАЙКИ ПРО БІЛЬШОВИЦЬКУ ПРОПАГАНДУ.

В розмові зі співробітником "Дейлі Геральд" член Бритійської Парції Праці Морел, що пробував у Польщі, відзначає, що національні меншости Польщі, особливо-ж Українці, мають багато підстав скаржитися. Морел відзначає, що байки про більшовицьку пропаганду тільки загострюють польсько-радянські відношення. Морел зазначає, що він сподівається полегшення польсько-радянських переговорів у справі торговельного договору.

ХОТЯТЬ УТВОРИТИ НОВУ ПАРТІЮ.

Ад'ютант воеводи Лушко, генерал Ольшескі і урядники охоранки намагаються заснувати нову партію під назвою "Польсько-українська унія". Програма партії передбачає "федеративний союз" України з Польщею, як-що владі Радянська влада на Україні.

Хто читає той знає! А хто читає "Українські Робітничі Вісті" той два рази знає. Тому я читаю що робітничо-фармерську газету і другим раджу: Читайте "Укр. Роб. Вісті".

Під п'ятою румунських бояр.

ОПОВІДАННЯ ВТІКАЧІВ ПРО РУМУНСЬКЕ НАСИЛЬСТВО.

В дні 12. і 13. жовтня до Харкова приїхало 5 Бесарабців — активних учасників повстання, що втікали від румунського переслідування.

Вони оповідають про неймовірно тяжке становище бесарабських трудящих мас. Румунія огнем і мечем румунізує Бесарабію. Всі державні установи вже румунізовані. Жандармерія й офіцерство почувать себе хазяїнами країни вимагаючи, щоб на вулиці розмовляли виключно по румунськи. Дуже велика несправедливість. Селяне не можуть далі терпіти такого тяжкого становища і підняли повстання.

Влада викликала кінноту й артилерію, які обстрілювали 5 годин село, а потім підпалили його до всіх боків. Майже всі повстанці загинули, а кого Румунія зловили, то розстріляли без суду і слідства. З'їжджало тисяч повстанців врятувалось тільки п'ятеро.

Румунський уряд атакує, що готується утворення Молдавської Р.С.Р. Самі емігранти довідалися про це тільки, як приїхали до Тирасполя. Повстанці кінчили свої повідом-

лення переконанням, що досить одної іскри, щоб між населенням Бесарабії виникла полеміка, яка змете румунську окупацію.

ЗАХОДИ РУМУНСЬКОГО УРЯДУ ПРОТИ ПОВСТАНЦІВ.

Зважаючи на недавнє повстання у Бесарабії, у прикордонній смузі на Дністрі і південній Бесарабії Румунія концентрує війська. Всі прикордонні міста й села переповнені ними. Місцеве населення вважує до віддалених губерній.

Румунська урядова преса виступає, що під час недавнього повстання місцеве населення або отверго висловлювало симпатії Радянським Республікам, або не висловлюючи їх отверго, вороже ставилось до Румунії. Про почуття бесарабського населення до Румунії свідчить бойкот, що його оголосило населення міста Білці Румунському конгресу, коли він відвідав це місто.

НОВІ ПОВСТАННЯ.

Румунські газети повідомляють про нові повстання в Бесарабії в округах Оршей, Кагулу й Акерману. Одночасно газета "Домінеата" повідомляє про селянські заколоти в Добруджі,

які виникли тому, що відібрали землю в місцевого болгарського й турецько-татарського населення для румунських колоністів. У Добруджі, в містечку Карапел, між селянами татарами і румунськими колоністами сталася кров'яна сутичка, під час яких 45 Румунів важко поранено. Кілька осіб померло від ран. Після досить довгого бою татарське населення прогало румунських колоністів, хоч останніх і підтримувала жандармерія. Румунський уряд після протату Ратар карну експедицію.

РОЗСТРІЛЮЮТЬ НАСЕЛЕННЯ.

Румунське морське міністерство видало окремого наказу флоту, де підкреслено тісне співробітництво флоту з сухопутною армією, щоб придушити повстання у Бесарабії. З приказу видно, що загоми матросів вкюту з піхотою, артилерією, кіннотою і польовою жандармерією розстрілювали за повстання населення Кілії, Вилкова, Тисмеї, Парунеші, Галеши, Миколаївки, Шпрілі; Вараші і Періболіні. Наказ цинічно підкреслює, що "гурманний вогонь артилерії і морських гармат примує людей до пошани й поважання".

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ЯКУ РОБОТУ РОБИТЬ ПРЕСА.

Саскатун, Саск.

Людство цього світа провадить між собою класову боротьбу. На боротьбу виступає між двома класами і в старинних невольницьких між рабами і рабовласниками. Але ж завзяті класові боротьби, які відбуваються в нинішніх часах в капіталістичній системі — це історія не боротьби. В нинішню епоху йде завзяття боротьба двох світів: по одній стороні стоїть мала числом, але сильно організована класа капіталістів зі своїми різними службами-привокітниками, а по другій стороні чисельно, мільонна класа працюючих, котра, на жаль, не організована, і не вся ще розуміє своє класове завдання і тому тільки держить на своїх плечах горстку паразитів. Але історія намагає нас обов'язок перетворити цю систему, в якій зникає з лиця землі класова боротьба і в якій не буде багатих, ні бідних, ні визискувачів, ні поневоленців, а будуть всі рівні.

Щоби скорше сповнити своє завдання, нам треба, зрозуміти їх настрій. Нам треба всім, як міським робітникам так і рільничим-фермерам, залучитися в одну сильну організацію, так, як це робить ворожа нам класа, а найголовніше, нам треба збудувати сильну робітничо-фермерську пресу, бо сильна преса в робітничих руках, це є могол, який бо по голові наших ворогів, а ним самим лонить скажу темноту, що заступає нам дорого до кращого майбутнього. Притявимо робітників наших, поганьом, яка преса у них! Чи така слабка як у нас? Ні! Чому? Тому, що вони розуміють значення преси. Капіталістична класа послає всі засоби пресу і при помочі тих засобів утримує військо, жандармерію, поліцію, шпівню, поштову і т. м. Але найважливішою зброєю в неї є преса. При помочі преси вона вольоє робітничою класом не тільки фізично, але й умово. Буржуазна преса закодує в урядові наш розум і тоді робить з нами, що захоче.

От чому буржуазія викладає закоучі суми грошей на свою пресу, бо вона розуміє, що преса все те зробить, чого не в силі зробити військо і шпівню. І що-ж ми маємо робити? Задолжити руки і дивитися на те все і вдовольнятися будучакою пресою, вдовольнятися тою ортудою, що нам і нашим дітям подає ворожа нам класа? Кожний-свідомий працюючий скаже, що ні, і сто раз ні! Ми мусимо збудувати свою робітничу моголну пресу і пропінстати її буржуазній пресі. Ніхто інший, а тільки ми, працюючі, збудуємо свою робітничу пресу, котра буде нашим дороговказом, нашим організатором.

Товариші робітники і фермери! Зрозуміймо, що без своєї преси ми будемо так виглядати, як чоловік без зброї між стадом вовків. Коли-б не було нашої газети "У.Р.В.", то хто знає чи ми мали би організацію Т.У.Р.-Ф.Д., яку ми маємо нині і гордимось своїми здобутками в ній на культурно-освітній полі. Бо тільки при помочі преси ми гуртуємо себе, освіджуємо, розуміємо, що зле, а що добре, порозуміємося між собою на її оторинках в Канаді і Зау. Лержава, а навіть далеко за океаном. Ми маємо багато часосів в українській мові в Канаді, але чи вони годують нас здоровою поживою? Во-

НОВИНИ З ЕДМОНТОНУ.

На дніх рознеслася вістка в Едмонтоні, що "наші патріоти" рішили встановити мораль серед українського населення Едмонтону. А потім та вістка справдилася, бо "Українське Товариство Моральної Реформи" (є у нас, в Едмонтоні такий збір) вирішало до міського голови делегацію, яка просила дати Українським міста Едмонтону чисто українського поліція в повній уніформі. Не знаю, чи в українській, з вишиваною сорочкою і синіми штанами та оселедцем, чи в англійській, бо про те вразно не говориться. Таку новину помістив місцеве англійська газета "Едмонтон Джорнал". Міський голова, як каже газета, відіслав прихильно до цієї пропозиції, сказав, що не буде великою цінністю для міста, але зважив, що проту справу треба погодити з чіфом поліції.

Делегація сказала міському голові, що в місті Едмонтоні преса України дуже поширено бутелгерство і "white slavery" (переводить це, як хочете).

Не знаю, а навіть сумніваюся, щоб те "моральне товариство" так суцільно собі голову бутелгерством, а про торговлю білими рабами серед українців в Едмонтоні все-ж таки до цього часу не було ще звіст. Знається, що тих "білих рабів" — моральне товариство — причленило більше до ефекту, щоб надати собі більше "моральності", та виростити чисто українського поліція. Тільки чому перед місцевим англійським населенням кинуть таку лаяку на Українців, як "white slavery"? За це мелзку присуду України Едмонтону повинні одностовно і з погродою зігнорувати цих непрохесних опікувачів та кляти їм, що найбільшою неморальністю є брехня, якої допущенося "моральне товариство" на Україні під пресу міського голови і через газету перед цим населенням міста Едмонтону.

Здається, що щось иншого має на увазі те "моральне товариство", чим "white slavery". Міськему патріотам дуже завсербіло-носе-те, що українська і ціле робітничо міста Едмонтону віддало свої голоси при доповняючих виборах на Т. Бартоломею. Нікі крики, нікі насьмішки, в роді таких, що Бартоломею хоче зробити за Едмонтону Моску, не помогли. Робітничтву солідарно пішло за ним і дало поперх 4,000 голосів. Це являє для буржуазних моралістів далеко страшніше, чим бутелгерство і "white slavery". Тому то вони так заворужилися, що готували дату Українським "свого поліція".

А робітничтву в Едмонтоні таки на добре влягло до праці. Останні вибори його розворушили та показали, що за ним сила, коли воно скопе її використати. Розпочалася активна праця в Канадійській Парції Праці, перорганізовано Екзекутиву з Дж. Лейтеном на чолі. Тов. Бартоломею вибрано секретарем, генеральним організатором і виборним агентом до наближаючих міських виборів. Парція Праці виділяє ряд своїх кандидатів на алдерманів і шкільних тростіків. Як на причину такої реорганізації т.

СВЯТКУВАННЯ СЕМОЇ РІЧНИЦІ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Судбури, Онт.

В день 7-ої річниці жовтневої революції відбувся в Судбури концерт-митинг робітників рільничих національностей. Перший раз в Судбури сала була заповнена по береги робітниками й робітницями, які зрозуміли вже своє завдання. На митингу говорив Т. Гуцуляк з Коїстон. Він оповідав про боротьбу і про здобутки революції під проводом комуністів, на чолі з такими вождями, як Ленін і Троцький. Потім закликав робітників в цей день великого свята пролетаріату цілого світа ставати в ряди Комуністичної Парції Канади, яка веде боротьбу за повалення капіталістичного ладу. А побуду в цій боротьбі можна досягнути тільки організаваністю і дисциплінованістю під проводом Комуністичної Парції.

Від філіяльських робітників говорив редактор філіяльської місцевої газети. А тепер я від себе до вас, товариші робітники цієї місцевості скажу кілька слів. Досить вам стояти поза партією, а час вже бути членами Комуністичної Парції Канади, бо тільки через цю політичну організацію ми діємося своїх прав. В Комуністичній Парції Канади нема ніяких інтелігентів докторів і зловолів, але самі робітники, які боряться за повалення несправедливого ладу визиску. Читайте і передлачуйте робітничу пресу, бо вона учить нас, освіджує та гартує до боротьби.

На закінчення концерту всі присутні встали і тим віддали честь всім полягам борям в жовтневій революції, а оркестра відіграла "Інтернаціонал". Цей вечір лишиться надогом в пам'яті місцевих робітників.

Ів. Сороча.

Всі привіти, які наспіли з рільничих місцевостей через нашу редакцію для Т. М. Ірвана з приводу його десятилітньої праці на літературному полі, редакція передає т. Ірванові. В газеті містяться вони не будуть.

3 поля науки і техніки

МИНУЛЕ Й МАЙБУТНЄ ЗЕМЛІ ТА МІСЯЦЯ.

Англійський вчений Дж. Пойтінг в своїй творі "Земля та її форми" малює цікаву картину минулої й майбутньої історії Землі та Місяця. В безмежно далекому минулому Земля була кулею, що оберталася навколо Сонця й навколо своєї осі в період небагатьох годин. Сонце викликало на ній припливи, що збільшували добу доти, доки її підобовий період цілком не прирав на період так званого "резонансу", себ-то природньої пульсації кулі і припливи через це набули такої сили, що їхні гребні відірвалися й народився Місяць. Спочатку доба й місяць не відрізнялися що до часу, складаючись приблизно з 4-ох земних годин. Але місяць викликав на землі припливи і цим збільшував добу значно швидче, ніж Сонце, і сам в той час все далі відходив від землі. В свою чергу Земля викликала припливи на Місяці, що спричинилося до більш повільного руху Місяця, аж доки доба Місяця й місяць не стали однакові.

В минулому, коли Земля й Місяць були ближче одно до одного, припливи спричинювалися до більш значних змін, ніж тепер, коли їхній вплив є такий незначний, що його не можна помітити навіть на протязі 2,500 років. В майбутньому цей вплив ще зменшуватиметься доти, доки Місяць не відійде від нас в півтора рази далі ніж тепер, доки Місяць не збільшиться в двічі, а доба буде такою-ж, як місяць, бо Земля й Місяць будуть завжди повернені одно до одного одним і тим же боком.

Але історія не закінчиться на цьому. Менш значний вплив Сонця збільшуватиме добу, не впливаючи безпосередньо на Місяць і припливи на Місяцеві рухатимуться в напрямкові протилежному до поверхні землі. Через це Місяць почне повертатися по своїй спіралі те-

пер вже до Землі і можливо що в якось безмежно далекому майбутньому кінчить своє мандрування злившись з кулею, що народила його, — нашою Землею.

"ТЕЛЕГОР".

Закордонні газети сповідають, що малярський інженер Діоніс Мігальді винайшов апарат "телегор", за допомогою якого можна буде бачити на віддалення тисячі кілометрів.

МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС ДЛЯ ГЕОДЕЗІЇ.

В Мадриді відбувся міжнародний конгрес для геодезії (наука, що займається мірами земської кулі) та геофізики (наука, що займається описом поверхні землі).

АНТЕНА НА КРАТЕРІ ЕТНИ.

Антену, це високий металевий дрючок, що служить до розсилання електричних хвиль при радіотелеграфі. Винахідник бездротного телеграфу, Марконі, хотів устатити таку антену, високу на сто метрів, в кратері вулкану Етни, на острові Сицилії, щоби передавати цілому світові іскровим телеграфом всі шуми та грохоти вулкану. Це однак не вдалося. Лява не хоче виявити своїх таємниць.

СЛІДИ ЦИВІЛІЗАЦІЇ НА ТИХИМ ОКЕАНІ.

Американська наукова експедиція, що робила розкопки на островах Нерек і Нігуа, в групі Гавайських островів на Тихим Океані, нашла там сліди високої старинної цивілізації. При розкопках знайдено останки святих, терас і брукованих вулиць. Звіт комісії буде інтересний для дослідників старини в цілм світі і змінить багато з загально прийнятих поглядів про переселення народів на Тихим Океані.

Тиміс, Онт.

Заходом українського й філіяльського відділів Ком. Парції Канади відбулося в Укр. Роб. Домі в Тимісі з ініціативи сятковання 7-ої річниці жовтневої революції. На вступі оркестра відіграла "Червоної Прапор", який присутні вшлухали стоячи. Головним бесідником був т. Там Бек, який недоволю поверну з 5-го конгресу Комітерна. Говорив він, як такою прихилодися боритися робітникам Радянських Республік з синітним імперіалізмом, а потім з голодом, але вони не падали на дусі, а відважно прямиували до своїх мет, до побди. Нині ніяка сила їх не побідить. Це вже зрозуміли всі великі капіталістичні краї і починають визнавати радянський уряд, заключаючи з ним дипломатичні та торговельні договори. Індустрія там теper відживає, удосконалюється, сільське господарство зростає, діти робітників дуже гарно виховуються і держава дає їм змогу вступати до вищих шкіл.

Другим бесідником був т. Вілма, який пояснив присутнім значення жовтневої революції та розповів як борюся пролетаріат Радянських Республік за свою свободу. Пролетаріат і селянство Радянських Республік доказали, що вони не тільки здатні працювати в фабриках, копальнях і на землях, але правити також ведикою державою, якою є Радянський Союз. Тому нині пролетаріат цілого світа святкує цей великий день перемоги та скликає свої голови перед тим, що поклади в боротьбі за добробут працюючих мас. Нашим обов'язком є не тільки святкувати це свято, але й вступити в ряди той партії, яка перемога-ворога-на-такім-величезнім просторі, як бувають царська Росія. А зробила це Комуністична Парція, тому всі ми повинні ставати членами цієї партії. В її рядах ми повинні боритися за визня всіх працюючих з капіталістичного яра.

Присутні ширю вистали всіх бесідників, а на закінчення хор відспівав "Інтернаціонал".

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Всі привіти, які наспіли з рільничих місцевостей через нашу редакцію для Т. М. Ірвана з приводу його десятилітньої праці на літературному полі, редакція передає т. Ірванові. В газеті містяться вони не будуть.

ТЕАТРАЛЬНА РОБІТНИЧА СТУДІЯ

Лекція восьма. ХАРАКТЕРИЗАЦІЯ ДЛЯ МОЛОДИХ РОЛІ.

Примітка: коли в цій лекції говориться про фарби № 1, 2 і т. д., то це є № фарб згадуваних в попередній лекції про характеристику, що вже була друкована в "У.Р.В."

Моделі продливе обличчя.

Основний, або загальний тон для характеристики всіх молодих драматичних ролів — це фарба № 1. — світло-рожева (тілесна). Коли покладає о-сновний тон, то переходять до характеристики очей, що полягає в так званому "підведенню очей".

1. Очі.

Треба згадати, що підводити очі треба обов'язково чи то в великих, чи малих ролях тому, щоб очі аматора здалися глядачеві виразнішими й більшими, а також, щоб прибрали блиск і живість. Робиться це так: спочатку проводиться не дуже сильна тінь в формі тонкої чорної лінії у самого коріння волосся нижньої кліпкі й під самими війми, потім, прижмуривши очі, накладається така-ж сама лінія над війми верхньої кліпки. Потім ці лінії треба старанно розтушувати, щоб вони губилися під очима. Затягте собі, що секрет характеристики очей полягає в досягненні виразності очей, для того треба відітнути частини ока (западою, кліпкою, брови). Очі будуть здаватися глядачеві більшими, коли вищезазначені лінії продовжити трохи далі поза кліпку (в напрямі до вуха). Іноді для того, щоб очі здавалися опуклими, ставлять червоною фарбою маленькі крапки в куточках очей (коло самого носа). Однак робити це треба дуже обережно, щоб фарба не зайшла в око.

2. Брови.

Пристаючи до характеристики брів, треба ясно уявити собі характер своєї ролі і всі найважливіші мімічні особливості, бо скорочуванням м'язів брів міняється й увесь вираз обличчя. Та й справді, підняті брови надають обличчю вираз напруженої уваги або здивування; зрослі густі брови — жорсткий вираз, властивий натурам грубим і сильним; трохи піднятий кінець брови робить лице лукавим, хитрим.

Характеризувати брови треба так:

- 1) коли, судячи по характеру ролі, брови аматора не підходять до намченого типу, їх або замазують основним, загальним тоном (тілесною фарбою) і малюють чорною (або відповідною) фарбою потрібні брови, або наліплюють з волосся (крепи);
- 2) коли-ж брови аматора підходять, то тоді обов'язково треба їх легко підфарбувати. При цьому треба пам'ятати, що підводячи брови, треба завжди дотримуватися кольору власного волосся або надітої перуки і брати

3. Ніс.

В характеристиці молодих драматичних ролів правильна форма носа дуже важлива і досягається вона подвійним способом: 1) за допомогою фарб характеристики; 2) при допомозі спеціальних накліток і накладок. Звичайно буває, що наклітки і накладки на ніс в молодих ролях непотрібні. Тому, для нас більше цікавий перший спосіб малювання носа фарбами і ми довше задержимося над цим. Може виникнути при характеристиці потреби: 1) продовжити носа, 2) зробити носа горбатим, орлячим, або так званим "римським"; 3) зробити носа трохи криватим (пирконосим), 4) зробити з широкого вузький, або 5) з вузького широкий.

4. Губи.

Щоб губи мали свіжий, яскравий вигляд, треба покрити їх трохи червоною фарбою, при чому, коли ролі аматора чи аматорки гарніші, ті малюють губи робити не треба. Щоб зменшити занадто широкий рот, треба в обидва кутки його покласти по світло-тілесній плямі і ступувати (розтерти, злучити, злити) з основним чи загальним тоном обличчя. Щоб поширити занадто вузький рот, треба трохи продовжити червоною фарбою обрис губ, замалювавши ці обрис червоною фарбою. Щоби надати губам повного, пристрасного вигляду, треба червоною фарбою трохи поширити (вниз і вгору) обрис губ, замалювати ці обрис червоною фарбою.

5. Шoki.

При характеристиці шок може виникнути потреба зробити: 1) гладке обличчя худорлявим і 2) навпаки, худорляве обличчя зробити гладким. Щоб зробити худе, сухорляве обличчя гладким, треба починаючи від ока вниз по щоці, поминуючи ніс, дугоподібно до вуха протягнути темно-тілесною фарбою (№2), з невеликою домішкою темно-червоної, досить широку рису. Простір

6. Шoki.

Худорлявий вигляд надається бровам шляхом досить великого піднімання внутрішніх кінців брів, а на чолі злегка відмічати характерні складки (морщини) отраднання.

7. Шoki.

Боків носа затемнюється: перенісся, а також і кінчик носа замальовується білим кольором, щоб ніс здавався загостреним. Носова перепонка й той жолобок, що йде від носу до губи, затемнюється темно-тілесною фарбою (№2) з домішкою брунатної.

8. Шoki.

Губи робляться безкровними й блідими (покрити основним, загальним тоном або зовсім не міняти), при чому кутки рота спускаються вниз темними рисочками, а носогубна складка трохи відтягується темним кольором.

9. Шoki.

Щоби й високую запалість треба "захудити", як вже було сказано, при чому якщо шия відкрита, то треба обмалювати тією ж фарбою м'язів шиї. Нарешті, поручається згадати такі правила для всіх без винятку характеристик: 1) всі зморшки, які доводиться малювати на обличчі, ніколи не малюються якоюсь одною темною фарбою, а поруч з нею рівнобіжно малюють таку-ж білу або ясно-тілесну лінію, яку й ростушують з темною; 2) робиться це для того, щоб кожна зморшка мала і опуклатість і западину, як це буває в дійсному житті, а в такому випадку, як вже було сказано, темна фарба дає зморшці поглиблення, а світла — опуклатість; 3) всяка характеристика закінчується накладанням на обличчя дуже тонкого, легкого слою пудри ("припудрити"); робиться це для того, щоб захарактеризоване обличчя не блищало й мало загальний тон, що зм'якшує зайву різкість. (Але припудрувати треба дуже легко, аби не зникали від цього риси).

10. Шoki.

В середині цієї дути треба заповнити світло-тілесною фарбою (№1) і злити з нею краї накресленої дути, а на опуклатості шик коло носа поставити світлу плямку. Для того-ж шоби гладке обличчя зробити сухорлявим, треба точно визначити положення вилиць від і до місця закріплення нижньої щелепи, злегка й рівно затемнити темно-тілесною фарбою, помішаною з малою частиною блакитно-сірою всю щокую кліном, починаючи від нижнього краю вилиць від місця закріплення жувального м'яза до нижньої щелепи. В центрі цієї тині треба покласти вже темнішу плямку одною блакитно-сірою фарбою, але знову міру й не дуже різко, при чому краї цієї плямки необхідно треба затушувати (розтерти), щоб вона зітлася з загальним тоном намалюваної западини. Верхній край вилиць треба м'яко освітлити ясно-тілесною фарбою, а саме місце коар ока й кліпкі затемнити. Простір-же, що йде від основи носа в напрямі брів до зовнішнього кутка кліпко, покрити темнішим тоном.

ТЕАТР І МУЗИКА.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО КОНЦЕРТ Т-КИ Д. ПОПОВИЧ І ДРАМУ ТОВ. М. ІРЧАНА "ДВАНАЙЦЯТЬ".

З приводу концерту т-ки Лизы Попович, що відбувся в Ді Пес, Мак. 27 і 28 жовтня 1924, місцева англійська газета "Ді Пес Геральд" поділила на першій сторінці незвичайно прихильну оцінку, в якій називає нашу товаришу-співачку справжнім українським солов'ям та дуже високо висказується про молодого скрипача Дж. Борнова а також і про паніста П. Рейнолдса.

Драмгурток Філіп Стів, У.Р.Д. в Ді Пес, Мак., виставив 30 жовтня 1924 відьму драму у. М. Ірчана "Дванадцять". З цього приводу місцева та сама англійська газета з 7. листопада присвятила довшу статтю на першій сторінці і в першій колонці, в якій в дуже прихильному тоні говориться про саму драму і взагалі незвичайно високо характеризує боротьбу України в Східній Галичині з польськими паннами. Ця стаття драми "Дванадцять", вище згадана газета перекладає дуже докладно, при чому згадує, що твір наданий 1922 року в столиці Чехословацької республіки Прага, а автор, М. Ірчана живе тепер вже в Канаді. Треба призначити, що стаття про "Дванадцять" являється рівночасно цінною інформаційною статтею про тяжку долю України в польсько-панській неволі та про їх беззастовну боротьбу. Автор статті вірно переповідає газетські події від 1918 до 1922 року. З великим признанням згадує між іншим про те, що організовані українські робітники Ді Пес люблять мистецтво і працюють для нього.

Слід згадати, що на концерті і виставі Драмгуртка Філіп Стів, У.Р.Д. приходить дійсно інтернаціональна публіка, тому й на виставі "Дванадцять" перед кожним дією пояснював англійською мовою зміст дії П. Г. Мек-Нейл.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

Вступ на цю забаву за речами на розіграшку. Проситись всіх членків взяти участь в забаві і тим допомогти нашій пресі. Початок в годині 8.30 вечером.

МІСЦЕВІ ВІСТІ

Місячні Збори членів Відділу Стів. У.Р.Д. у Вінніпегу відбулись в неділю, дня 16. листопада, в год. 3. по полудні в салі У.Р.Д.

На зборах є важні справи до погодження, тому проситись всіх товаришів і товаришок прибути на означений час.

Школа для неграмотних. — Заходом відділу Секції Жінок Робітничих існує в У.Р.Д. у Вінніпегу від дня 28. жовтня школа для неграмотних, до котрої можуть вчашати українські робітничі і робітнички. Наука відбувається кожні вівторки і четверга кожного тижня від 8. до 10. години вечером.

Повідомляється всіх українських робітників і робітниць в Вінніпегу, що заряд відділу Робітничого Запозомого Товариства рішило, що буде передв'язати вписи нових членів до відділу Товариства протягом цілого місяця листопада кожного дня від години 7. до 10.30 вечером. Вписи до Товариства відбуваються в льокалі при У.Р.Д. в кімнаті над буфетом. Хто бажає вписатися до Товариства хай згодиться в означений час до секретаря Р. З.Т.

За заряд, М. Бричка.

Повідомляється всіх товаришів робітників і товаришок робітниць у Вінніпегу, що Російський Відділ Компартії Канади влаштує в суботу, дня 15. листопада в Либерті Темпл'а (на розі вулиць Салтер і Прічард) Концерт-Забаву. Програма цього концерту багата. Початок в годині 8.30 вечером.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Позамісцеві вісті.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

Увага Трансконна! — Заходом Драматично-Співачького Гуртка при Філіп Стів. У.Р.Д. буде виставлена в суботу, 15-го листопада в У.Р.Д. зворушюча драма в 5-ох актах М. Ірчана п.н. "ДВАНАЙЦЯТЬ". В неділю, 16-го листопада, в другу річницю смерті т.т.: Мельничука, Цепка і Шеремети відбудеться концерт — мітинг. Початок в 2. год. по полудні.

ТОВARIСЬКА ЗАБАВА!

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

ТОВARIСЬКА ЗАБАВА!

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

ТОВARIСЬКА ЗАБАВА!

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі

Повідомляється всіх членків Відділу Жінок Робітничих у Вінніпегу, що в **понеделок, дня 17. листопада** замісць-чергового ділового мітингу відділу відбудеться в Укр. Роб. Домі